

Mici Keršmanec-Babič

Nad leto dni je minilo, odkar smo se v juniju 1974 ob odprtem grobu poslovili od Mici Keršmanec por. Babič. Dve leti je kljubovala hudi zahrbtni bolezni in končno klonila.

Mici je bila rojena (1903) Ljubljancanka, ena izmed šestih otrok železničarske družine v Šiški. Še kot majhno dekletce jo je vzela k sebi v Škofjo Loko dobra mamina znanka — Berčičeva mama. Na svojo drugo mamo je bila Mici zelo navezana in je vseskozi čutila do nje veliko hvaležnost in spoštovanje.

Takoj po končani osnovni šoli, ki jo je obiskovala pri uršulinkah v Škofji Loki, je šla za vajenko v Kašmanovo trgovino z železino, v kateri je kot trgovska pomočnica ostala do upokojitve. V svojih mladih letih je bila vneta telovadka pri Sokolu. Vzgojena je bila v naprednem duhu. Sama ni poznala izobilja, okusila pa je, kako težak je boj za vsakdanji kruh.

Prišlo je leto 1941 in z njim okupacija. Škofjo Loko so najprej zasedli Italijani in nekaj tednov pozneje Nemci. Bila sem

ravno pri Mici na obisku, ko je bila na loškem Mestnem trgu nekaka slovesnost, predaja in prevzem okupatorske oblasti. Godba je igrala italijansko in nemško himno. Spominjam se, da sva z Mici stali za okensko zaveso, čisto pretrese ni nad tem, kaj se dogaja, in jokali. Spraševali sva se, ali niso to le grde sanje, saj resnica ne more biti. Žal je bila bridka resnica. V juliju so potem Nemci med drugimi Ločani pregnali z doma v Srbijo Micino sestro Fanči por. Hafner z družino.

V mesecu decembru 1941 in tudi že prej je potekala med loškimi člani in simpatizerji OF večja akcija za zbiranje tople obleke, perila in obutve za prve partizane. Mici je svojo nalogo vestno izpolnila in se obrnila na zanesljive ljudi za pomoč. Ker pa so se čete borec v prvih hudih zimskih mesecih 1942 večinoma zadrževale v loških hribih, so bile njihove potrebe vsak dan večje. Mici je bila vedno pripravljena pomagati in pri-skrbeti vse, kar je bilo najbolj nujno. Pozneje, npr. v letu 1943, je bilo treba oskrbeti razne ilegalne bunkerje in tiskarne v Škofji Loki, Poljanski dolini, pri Tomažu, v Martinj vrhu in drugod z vsem mogočim materialom in hrano. Mici se je vedno odzvala prošnji in pri-skrbela vse, kar ji je le uspelo dobiti. Tudi na pregnance v taboriščih je mislila in jim pomagala s paketi.

Zelo važne so bile tudi informacije, ki jih je Mici kot uslužna in prijazna prodajalka spretno izvabljala od strank, večinoma nemških vojakov, in o katerih so bili borci po najbližji poti seznanjeni. Ker je bila Kašmanova trgovina na Mestnem trgu ravno nasproti sedežu gestapa, sta s sodelavko Meri Govekar por. Doroška izmenoma opazovali, kaj se dogaja v nasprotni stavbi in koga so pripeljali na zaslišanje. Na podlagi dobljenih informacij in opazovanj sta tako nekoč s hitro intervencijo preprečili sestanek partizanov z aktivisti pri kmetu Jenku v Lipici, ker sta izvedeli, da so v tisto smer odšli tudi Nemci. Po aretaciji sodelavke Meri Govekar v letu 1942 je Mici za nekaj časa prekinila sodelovanje s partizani, ker je bil gestapo nanjo preveč pozoren. Vendar ni dolgo zdržala v pasivnosti in je kmalu spet nudila svojo pomoč. Pri veliki aretaciji dne 8. februarja 1944 (nad 80 žensk in

moških), ko je bila zajeta skoraj celotna mreža aktivistov OF in je sledilo streljanje 50 talcev, so Mici zaradi zamenjave imena Nemci pomotoma izpustili. To je koristilo borcem in pregnancem, s katerimi je Mici še naprej vzdrževala

zveze in jim pomagala, kolikor je mogla, tja do osvoboditve.

Mici se bomo za njeno nesebično pomoč v naših najtežjih dneh vedno spominjali z iskreno hvaležnostjo.

Tončka Hafner

STOLETNICA ROJSTVA PROF. FRANA JESENKA

Pedagoško-znanstveni svet in fakultetni svet Biotehniške fakultete univerze v Ljubljani sta dne 9. oktobra 1972 sprejela sklep o ustanovitvi in podeljevanju priznanj, katere sta poimenovala po škofjeloškem rojaku profesorju dr. Franu Jesenku, po prvem profesorju botanike na ljubljanski univerzi. O njegovem življenju in delu so Loški razgledi objavili med drugimi že dva obširnejša prispevka, zato ne bo potrebno ponovno predstaviti Jesenkove podobe ter dogodkov iz življenja in dela.

Na dan Jesenkove stoletnice rojstva, dne 14. marca letos je Biotehniška fakulteta v Ljubljani priredila proslavo in simpozij ter podelila v tretje Jesenkova priznanja. Prireditvev je bila v Zbornični dvorani univerze pod pokroviteljstvom rektorja akademika prof. dr. Janeza Milčinskega, proslave pa so se udeležili tudi nekateri predstavniki javnosti in škofjeloški rojaki, med njimi namestnik predsednika Republiškega komiteja za kulturo in prosveto Leopold Kežar, akademik Boris Ziherl, dr. Pavel Blaznik, prof. France Planina in Ciril Jelovšek, predstavnik Skupščine občine Škofja Loka, in drugi.

V uvodnem govoru je rektor orisal Jesenkove zasluge za razvoj slovenske univerze ter prizadevanja za razvoj bioloških znanosti in varstvo okolja. Življenje in delo prof. dr. Frana Jesenka je podrobno opisal njegov nekdanji slušatelj Viktor Petkovšek, ki je v svoj referat vključil nekaj zanimivih spominov in dogodkov. V nadaljnjih devetih referatih simpozija so referenti poročali o dejavnostih in raziskavah, ki jih je pri nas načel in razvijal profesor Jesenko, po njegovi smrti pa so raziskave nadaljevali drugi doma in v svetu. Prebrali so tele referate: *Tone Wraber* Stanje florističnih raziskav v Sloveniji in njihov pomen, *Miran Vardjan* Regulacija brstitev in kalitve, *Ivan Kreft* Genetika novega žita Triticale, od raziskav do uporabe v praksi, *Ana Matičič* Domače sor-

te koruze — dragocen genetski izhodni material za zlahtnjenje ustreznih hibridov, *Jelisava Adamič* Vpliv MNNG na genetično zasnovno kvasovk, *Franc Ločnikar* Species hibridi pri živalih, *Miha Ledinek* Vpliv bikov lisaste pasme na nekatere reprodukcijske in gospodarske lastnosti mlade živine v obdravski regiji, *Stane Peterlin* Rezervatno varstvo v Sloveniji, *Dušan Mlinšek* Novi pragozdni rezervati v Sloveniji.

Po končanem simpoziju je dekan Dušan Mlinšek podelil Jesenkova priznanja '75:

1. izrednemu profesorju *dr. Francu Sušniku* za uspehe pri prizadevanju za modernizacijo pouka bioloških ved, za zasluge pri uveljavljanju, organizaciji in pospeševanju raziskovalne, strokovne in društvene dejavnosti na področju biologije v Sloveniji;

2. rednemu profesorju dipl.inž. *Zdravku Turku* za njegovo življenjsko delo, posvečeno sodobnemu razvoju gozdarstva, široko organiziranemu raziskovalnemu delu s področja izkoriščanja gozdov, za uspešno povezovanje študija z raziskavami ter za tesno povezavo izsledkov znanosti s potrebami prakse v slovenskem gozdarstvu;

3. kolektivu *Kmetijske zadruga Škofja Loka* za dosežene uspehe pri organiziranju, usmerjanju in strokovnem vodenju proizvodnje na kmetijah, za organizacijo in pomoč pri delu kmečkih skupnosti za izredno razvejano dejavnost strokovnega izobraževanja kmetov, kmečke mladine in žensk, za prispevek pri razvoju kmečkega turizma ter za uvajanje tehnoloških dosežkov v neposredno proizvodnjo;

4. kolektivu *Emona, TOZD Prašičereja Ihan* za uspešen razvoj tehnologije farmske reje prašičev, prenos tehnoloških rešitev, mednarodno uveljavitev, usposabljanje strokovnjakov in uspeh pri selekciji prašičev;

5. kolektivu *Zivinorejskega in veterinarskega zavoda v Ptuj*, ki je v pre-